

Trimguide

Denne guide for Trim af H-båd er resultatet af 5 års testarbejde med sejl og rigtrim samt kapsejlad på alle niveauer.

Formålet med vores trimguide, er at fortælle hvordan du sætter din H-båd op sammen med dine nye Høj Jensen Sails sejl, så du opnår tophastighed i alle situationer.

FØR MONTERING AF MASTEN:

1. Rens og smør vendeblokke, mastehook og fald samt alle bevægelige dele. Tape enderne på salingshornene for at undgå at beskadige storsejlet på læns.
2. Målt fra forstaget skal mastens placering være 2,41m målt fra forstagsbolten til forkanten af mastefoden.
3. Påsæt 2 mærker på salingen til at bestemme den korrekte skødning af fokken. Mål fra masten og ud mod vantet, inderste mærke skal være 40 cm fra masten (let/medium vind), yderste mærke (hård vind) skal være 45,5 cm fra masten.

SALINGSHORNSVINKLEN: Efter at have indstillet vant og salingshorn, forbind da begge vanter med en tynd elastik og mål afstanden fra bagkanten af masten til elastikken. Med lange salingshorn (83 cm) skal distancen være 19-21 cm.

Montér nu masten på båden. Hejs et målebånd op i storfaldet og vær sikker på, at målebåndet starter med 0 cm ved det sorte mærke i toppen af masten. Husk at checke om masten står lige i båden sideværts, ved at måle afstanden til et reference punkt på hver side af løningslisten.

Juster nu over- og undervant indtil masten står lige. Trim nu vanterne efter følgende skema. (For alle tal har vi brugt måleinstrument type PT-1, som Høj Jensen Sails sælger. Følg evt. instruktionen på sidste side i denne trimguide).

Overvant Undervant

- **Let vind 0-4 m/sek. 33 - 28**
- **Middel vind 3-8 m/sek. 37 - 33**
- **Hård vind 7-17 m/sek. 39 - 36**

MASTE HÆLDNING: Mål mastens hældning ved at måle distancen mellem storsejlsfaldet i hook og hækken på din H-båd.

Afstanden skal være: 10,34 m

Check nu, ved at kigge langs hulkehlen og se, om masten stadig står lige. Vær opmærksom på at bunden af masten kun skal støtte på siderne, ikke på forkant og bagkant. Jo hårdere dine vanter er sat, jo mindre falder dit forstag ud på krydset. Hvis din båd føles lidt død på krydset i bølger, skal du slække lidt på undervanterne for at få en større indgang i forsejlet, hvilket giver båden mere power gennem bølgerne.

PLACERING AF FOKKEN:Når du fæstner din fok til fokkegodset, brug da en sjækkel der er mellem 4,5 cm 6 5 cm lang. Tag en anden sjækkel og sæt denne gennem sjækkel-øjet og luk det rundt om fokkestaget, for at undgå at halsbarmen flytter sig når du tottet skødet hårdere. Dette giver dig en bedre og mere ensartet indgang i den nederste del af fokken, samtidig med at du kan twiste fokken mere i hård vind.

SKØDNING AF FOK: Gennemsnitskødepunktet skal for mediumfokken være 287 cm målt fra forstaget til midt af skødeblok. Med den lette fok skal punktet være 286 cm fra forstaget til midt af skødeblok.

SEJLTRIM:Når din mast står lige, kan du begynde at koncentrere dig om trimmet af dine nye Høj Jensen Sails H-båds sejl. For at få mest ud af sejlene er det vigtigt at gøre det til en vane, at sætte mærker dine vanter, skøder, udhal, hækstag m.m. Før evt. disse data ind i en trimdagbog, hvor du også skriver lidt om de betingelserne du sejler i og hvordan din fart er.

Det er vigtigt at man kan kopiere et trim fra fra en anden sejlads til den igangværende sejlads for at vide, hvordan båden var sat da du sejlede rigtig hurtigt. Når vi trimmer starter vi med at trimme båden fra hæk til stævn. Det betyder, at vi starter med trim af storsejlet.

STORSEJLSTRIM: Trim storsejlsskødet så hårdt at de sidste 40 cm af topsejlpinden bliver parallel med bommen. Du kan kontrollere dette ved at sigt fra bommen op mod sejlpinden. Når båden har accelereret op i fat og du vil vinde noget højde, trim da skødet lidt hårdere, for at få topsejlpinden lidt mere mod luv. Hvis storsejlsskødet er for stramt (indlysende ved at øverste sejlpind er for meget til luv vil) vil du miste fart.

I let vind og krap sø skal øverste sejlpind være parallel eller vrides ganske let mod luv. Kontrollér top ticklers i agterliget - I let og mellem vind skal de gemme sig bag stor sejlet i 80% af tiden. Hvis den hele tiden flyver ud, skal storsejlskødet tottes. For at kunne holde båden i den rigtige krængningsvinkel, hvilket er ca 6 til 10 grader, vil du blive nødt til at totte hækstaget konstant fra 4 m/sek og opefter.

Hemmeligheden ved at sejle hurtigt i hård vind, er at sejle båden fladt ved at bruge mere og mere hækstagsspænding. Husk at sætte mærker på dit hækstag, så du kan finde dit hurtige trim fra sejlads til sejlads.Løjgangsvognen skal skødes til luv i næsten alt slags vejr.

Løjgangsvogn i cm til luv for midten:
Vindstyrke/m/sek: 0-2 1-3 3-4 4-6 6-10 over 10
Skødevogn cm til luv: 14-16 14 12 6 4 0

Sagt på en anden måde, I let og mellem luft skal bommen være lige over bådens centerlinie. Hvis vinden øger, køres løjgangen gradvist mod læ. Lad være med at trimme på løjgangsvognens position når der er kastevinde. Træk i hækstaget istedet for og brug storsejlsskødet, men hold hænderne væk fra løjgangen og kør vognen, på de ovennævnte tal hele tiden, mens du er på kryds.

BOMUDHAL: Brug bomudhalet for at holde balance. Bomudhalet ændrer dybden i den nederste 1/3 af storsejlet, hvilket igen påvirker ror, fart og højde. Et løsere udhal betyder mere ror for "højde" eller fart i krap sø, mens et tottere udhal betyder mindre ror for en hurtigere topfart. Husk, at når vindstyrken falder eller når du sejler igennem bølgerne, så skal udhalet slækkes lidt. Ved vindpust eller på fladt vand kan det med fordel tottes.

Vindstyrke
m/sek 0-2 2-3 3-5 4-8 over 7
Slækkes fra målebåndet 4,5 cm 3,5 cm 2 cm 1 cm 0 cm

CUNNINGHAM: Cunningham bruges til at flytte dybden i sejlet frem eller tilbage. Dybden bør være max 50% tilbage i sejlet (ved at se fra forlig til agterlig). Du skal dog ikke bruge cunningham i alle vejrforhold, fordi vi mener, at dybden i vores storsejl er perfekt centreret, derfor sejler vi tit helt uden cunningham på båden. Hvis du alligevel vælger at bruge cunningham, så brug det først over 4-5 m/sek. Stræk det kun lige så folderne vil forsvinde fra forliget af sejlet.

VIGTIGT: Hvis du har brugt lidselinen på fokken eller storsejlet for at undgå agterliget blafrer, så husk at slække lidselinerne efter sejladsen. Dette er meget vigtigt for at dine H-båds sejl skal holde længst muligt.

TRIM AF FOKKEN:I medium og hård luft, krydser vi altid skøderne, så vi kan bruge luv skødespil i luft. Herved optimerer vi vægten til luv, samtidig med at vi kan lave rullevendinger.

Standardmetoden for at skødningen af fokken, er at luffe langsomt op og holde øje med fokkens forlig. Flyt skødevoغن frem indtil du kan se at toppen af sejlet bevæger sig før bunden. Når toppen lever først, er det fordi foden er trimmet relativt hårdt til agterliget og toppen vinklet mod vinden.

Ved at flytte skødepunktet frem lukker man agterliget og reducerer toppen af sejlts twist.

Ved at flytte skødepunktet bagud twister agterliget mere samtidig med at man flader bunden i fokken.

Skødet skal trimmes så hårdt at den midterste sejlpind peger bagud parallelt med bådens centerlinie. Hvis du dobbeltchecker gennem salinghornsvinduet, så skal fokkens agterlig i let og medium vind være udfor det inderste mærke på salingshornet.

I hård luft og hvis farten falder, samtidig med at rorpresset stiger og vinden øger så skal fokkens agterlig bevæge sig ud til 45 cm mærket. I letvind og krap sø, skal den midterste sejlpind pege lidt mod læ.

I stille vand og moderat vind må den midterste sejlpind pege lidt indenbords og i hård vind skal agterliget twiaste så meget at de midterste sejlpinde peger mod læ. Hvis du ønsker at sejle lavere eller stærkere, så flyt skødevoغن 1 eller 2 cm tilbage. Hvis du ønsker at sejle højere flyt skødevoغن 2 cm frem.

FOKKEFALD: Fokkefaldspændingen er meget vigtigt. Alt for meget spænding giver et overstruktet forlig. De gode råd, som vi kan give til føring af fokken er følgende:

1. Sæt kun lige fokkefaldet indtil folderne på forliget langsomt glattes ud. men vær helt sikker på, at du aldrig strækker fokkeforliget for meget, da dette vil koste dig dine forsejl alt for tidligt!
2. Træk lidt i lidselinen hvis agterliget blafrer og glem endelig ikke at slække lidselinen igen efter sejladsen.

GODE RÅD PÅ LÆNSSæt kickkingstrap'en så de sidste 40 cm af topsejlpinden er parallel med bommen. Slæk cunningham og hækstaget.

Hejs spilerstagen indtil skødebarmenne er i samme højde.

Trim altid spileren løst, så den lever i luv sidelig.

For at holde maksimumfart på Skæring, så skær lidt mere i lette vindområder eller krap sø. Fald kun af i vindpust og sejl ikke unødvendigt højt tidligt på lænsebenet.

- På platlæns bom i vindskiftene og styr på mærket
- Over 7 m/sek sættes begge barberhal stramt. Luv barberhal skal altid være sat.

HÅRDTVEJRS TEKNIK: Over 12 m/sek vil du erfare at du har for meget sejl på krydset. Ligemeget hvor meget du haler hækstag, bomudhal eller storsejlskøde, vil du stadig have for meget power i sejlene.

Den eneste mulighed du har er at bruge kickkingstrappen. Før du sætter kickkingstrappen, skal du først sætte løjgangen i midten, træk derefter alt hvad du kan i storskødet, og sæt derefter kickinstrappen meget hårdt. Slæk nu i storskødet til dets normal position.

Kickkingstrappen hjælper med at krumme masten, så den nederste 1/3 afstorsejlet bliver fladere. Hvis du slækker lidt på storsejlsskødet uden at kickkingstrappen er sat vil storsejlet åbne totalt og du vil ikke være i stand til at sejle båden op mod vinden.

FOKKESKØDET: Selvom du aktivt bruger storsejlsskødet og hækstaget for at holde balancen, vil du i kraftige vindpust og bølger blive nødt til at slække fokkeskødet en lille smule. Dette vil åbne storsejlets slot og forhindre stævnen i at blive trykket mod læ. Efter vindpust og de store bølger find tilbage til dit normale trim.

PLACERING AF MANDSKABET: Mandskabets placering betyder meget i H-båden. Rorsmanden bør sidde bag ved løjgangen og med gasterne så tæt på ham, som det er muligt - desuden skal de hænge mest muligt.

I helt løjt vejr kan det på kryds være en fordel at sejle med en gast placeret i kahytten.

Hvis du har nogen spørgsmål vedrørende tuning, sejltrim eller tilriggning af båden må du endelig kontakte Høj Jensen Sails på tlf. 70 20 14 29.